

Vyjádření školitelky k průběhu doktorského studia a k disertační práci

Mgr. Jany Ryndové

Mgr. Jana Ryndová vystudovala na FFUK dva samostatné obory, estetiku (dokončila v r. 2002) a japanologii (dokončila v r. 2005). Už během studia estetiky se zajímala o japonská témata, především z hlediska srovnávání odlišných kultur („komparace japonské a západoevropské kinematografie“, „komparace amerického a japonského comicsu“). Na oboru japanologie se počínaje přípravami bakalářské práce soustavně věnovala japonskému tradičnímu divadlu, nejprve středověkému divadlu nó, posléze i pozdějšímu divadlu kabuki. Pojímajíc hudebně-dramatickou formu divadla nó jako kvintesenci japonské spirituality a estetického citění rozpracovala Jana Ryndová teze „duchovního dvojnictví“ a „hereckého paradoxu“. V diplomové magisterské práci se zaměřila na takzvané *jókjoku*, tj. na středověká libreta ke hrám nó, jejich typologii a specifické rysy jednotlivých typů her i postav. Přílohou k magisterské práci jsou autorčiny zdařilé překlady tří libret *jókjoku* do češtiny.

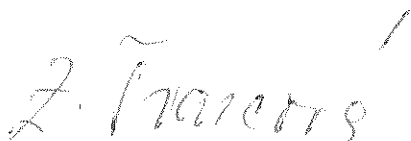
Zmíněná témata zahrnuje Jana Ryndová v disertační práci do širšího literárně historického rámce. Zaměřila se na literární a divadelní podobu jednoho z nejoblíbenějších hrdinů japonské kulturní tradice, Minamota no Jošicuneho (1159 – 1189), samuraje a generála, pod jehož velením zvítězil rod Minamotů v mocenském boji nad rodem Tairů. Jošicune upadl v nemilost nevlastního bratra, šóguna Joritomoa, byl očerňován, pronásledován a nakonec donucen spáchat sebevraždu. Ryndová ve své práci porovnává dostupné historické dokumenty s literárními texty (válečné eposy, lidová vyprávění, dramata atp.), díky kterým se Jošicune stává hrdinou příběhů, z nichž některé se staly, jiné se staly prokazatelně jinak a opět jiné se nestaly vůbec. Badatelka dospívá k závěru, „že rozhodující pro vývoj Jošicuneho legendy byl princip opakování spojený s žánrovou rozmanitostí. Motívy známé ze středověkých kronik jsou znovu a znovu variovány a Jošicuneho postava je znovu a znovu „přetavována“ do různých uměleckých tvarů.“ Literárně nejbohatším zpracováním Jošicuneho příběhu je text pro divadlo kabuki *Jošicune mezi květy sakur*, který je v obhajované disertační práci nejčastěji citován a nejdůkladněji interpretován. Překlad tohoto díla z 18. století je přílohou disertační práce Jany Ryndové a, pokud je mi známo, připravován do tisku.

Jana Ryndová plně využila studijního pobytu na univerzitě Dóšiša v Kjótu, kde kromě možnosti konzultací s japonskými specialisty měla v tanních knihovnách přístup jak k samotným literárním pramenům, tak i k obsáhlé literatuře, v níž japonští i mimojaponští autoři podrobně zmapovali skutečný život Minamota no Jošicuneho, stejně jako vývoj četných legend, kterými je tato historická postava opředena. Časté citace i hojné poznámky pod čarou svědčí o pečlivé, detailní práci s prameny, odbornou literaturou a samozřejmě i s jazykem japonského středověku v případě kronik a textů *jókyoku* a s takzvanou předmoderní japonštinou v případě interpretace a překladu hry Jošicune mezi květy sakur.

V průběhu doktorského studia vystoupila Jana Ryndová s příspěvky týkajícími se tématu disertační práce na dvou konferencích: (1) Tokio, univerzita Očanomizu, příspěvek „Legenda Minamoto no Jošicuneho v literárních dílech, textech nó her a dramatu kabuki“; publikováno v univerzitním sborníku, (2) Praha, DAMU, příspěvek „Dramatizace příběhu středověkého válečníka (Minamoto no Jošicune)“; synopse publikována v rámci programu sympózia. Obsáhlé, recenzované studie na stejná témata publikovala J. R. v elektronickém časopisu pro humanitní a společenské vědy Člověk, a to v číslech 6. a 11. S prezentacemi dílčích kapitol své disertace vystoupila několikrát v rámci doktorandských seminářů na Katedře japonské literatury na univerzitě Dóšiša.

Kromě práce na doktorské disertaci se Jana Ryndová podílí na vytváření databáze písemných a obrazových materiálů pro Centrum uměleckého výzkumu na univerzitě Ricumeikan v Kjótu.

Průběh doktorského studia Jany Ryndové hodnotím z pohledu školitelky jako zcela uspokojivý a výsledků její práce si velmi cením.

Prof. Zdenka Švarcová, Dr.

V Praze, 3. července 2012